

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาคมในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด สามารถสรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการศึกษา
2. วิธีดำเนินการศึกษา
3. การวิเคราะห์ข้อมูล
4. สรุปผลการศึกษา
5. อภิปรายผลการศึกษา
6. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาคม จำแนกตามองค์ประกอบของประชาคมในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาคมในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

วิธีดำเนินการศึกษา

1. ประชากร ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษากำหนดเฉพาะประชาคมหมู่บ้านที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป และอาศัยอยู่ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 730 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาคมหมู่บ้านในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภา อบต. กรรมการหมู่บ้าน และตัวแทนประชาชน จำนวน 258 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามใน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามองค์ประกอบของประชาคมหมู่บ้าน คือ ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน สมาชิกสภา อบต. และตัวแทนประชาชน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลในการวัดระดับการมีส่วนร่วมของประชาคม จำแนกตามองค์ประกอบของประชาคมในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้ง 5 ด้าน ดังนี้

ด้านการเสนอปัญหาและความต้องการของหมู่บ้าน

ด้านการคัดเลือกตัวแทนเป็นกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนา

ด้านการคัดเลือกแนวทางการพัฒนาและจัดลำดับความสำคัญโครงการ/

กิจกรรม

ด้านการแก้ไขเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนา

ด้านการติดตามประเมินผลของแผนพัฒนา

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาคมในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด มี 5 ข้อ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบอย่างอิสระ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้มาทั้งหมด 258 ชุด นำมาตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนสมบูรณ์ของคำตอบ และบันทึกคะแนนแต่ละข้อแต่ละคน นำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป บรรยายกลุ่มตัวอย่างตามองค์ประกอบของประชาคม สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์การศึกษา ข้อ 1 เพื่ออธิบายระดับการมีส่วนร่วมของประชาคม จำแนกตามองค์ประกอบของประชาคมในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการศึกษา ข้อ 3 ประมวลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากประชาคมในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

ขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้การวิเคราะห์สรุปประเด็นเนื้อหาแล้วแจกแจงความถี่

สรุปผลการศึกษา

จากผลการศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาคมในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ปรากฏผลดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาคมในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

จากการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง จำแนกตามองค์ประกอบของประชาคม พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการคัดเลือกแนวทางการพัฒนาและจัดลำดับความสำคัญโครงการ/กิจกรรม ด้านการเสนอปัญหาและความต้องการของหมู่บ้าน ด้านการคัดเลือกตัวแทนเป็นกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนา ด้านการแก้ไขเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนา และด้านการติดตามประเมินผลของแผนพัฒนา การมีส่วนร่วมของ สมาชิกสภา อบต. อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการเสนอปัญหาและความต้องการของหมู่บ้าน ด้านการคัดเลือกตัวแทนเป็นกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนา ด้านการคัดเลือกแนวทางการพัฒนาและจัดลำดับความสำคัญโครงการ/กิจกรรม ด้านการแก้ไขเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนา และด้านการติดตามประเมินผลของแผนพัฒนา การมีส่วนร่วมของกรรมการหมู่บ้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการเสนอปัญหาและความต้องการของหมู่บ้านและด้านการคัดเลือกตัวแทนเป็นกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนา ด้านการคัดเลือกแนวทางการพัฒนาและจัดลำดับความสำคัญโครงการ/กิจกรรมและด้านการแก้ไขเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนา และด้านการติดตามประเมินผลของแผนพัฒนา และการมีส่วนร่วมของตัวแทนประชาชน อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการเสนอปัญหาและความต้องการของหมู่บ้าน ด้านการคัดเลือกตัวแทนเป็นกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนา ด้านการคัดเลือกแนวทางการพัฒนาและจัดลำดับความสำคัญโครงการ/กิจกรรม ด้านการแก้ไขเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนา และด้านการติดตามประเมินผลของแผนพัฒนา

2. ผลการศึกษาวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

จากการศึกษาพบว่า ประชาคมมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ โดยภาพรวม มีดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านการเสนอปัญหาและความต้องการของหมู่บ้าน เรียงลำดับค่าความถี่จากมากไปน้อย ได้แก่ ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา และความต้องการ ให้มากกว่านี้ อยากให้มีการจัด “โครงการ อบต. สัจจกร พบประชาชน” ให้ครบทุกหมู่บ้าน เพื่อให้ประชาชนได้เสนอปัญหา และร่วมรับฟังความคิดเห็น และเสนอแนวทางแก้ไขปัญหา เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการพัฒนาท้องถิ่นให้มากยิ่งขึ้น และควรแจ้งให้ประชาชนทราบถึงประโยชน์ที่จะได้รับ ด้านที่ 2 ด้านการคัดเลือกตัวแทนเป็นกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนา เรียงลำดับค่าความถี่จากมากไปน้อย คือ ควรคัดเลือกคนที่มีความรู้ความสามารถ เข้าใจปัญหาของหมู่บ้านเป็นกรรมการ และควรคัดเลือกคนที่มีความเสียสละ และให้ความร่วมมือกับหมู่บ้านได้ ด้านที่ 3 ด้านการคัดเลือกแนวทางการพัฒนาและจัดลำดับความสำคัญโครงการ/กิจกรรม คือ อยากให้คนในชุมชนหมู่บ้านเป็นคนคัดเลือกโครงการ โดยการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ก่อน – หลัง ด้านที่ 4 ด้านการแก้ไขเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนา คือ แผนงาน โครงการที่เสนอไว้ได้รับการยอมรับเป็นอย่างดี แต่ยังคงงบประมาณดำเนินการให้ทันกับความต้องการ จึงอยากให้ อบต. สนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอ และด้านที่ 5 ด้านการติดตามประเมินผลของแผนพัฒนา เรียงลำดับค่าความถี่จากมากไปน้อย คือ ควรนำเอาโครงการ/กิจกรรม ที่เสนอไว้มาดำเนินการให้แล้วเสร็จทุกโครงการ และควรมีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของ อบต. เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร

อภิปรายผล

ผลการศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษาได้นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามองค์ประกอบของประชาคม โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับมาก ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้าน อยู่ในระดับมาก ระดับการมีส่วนร่วมของกรรมการหมู่บ้าน อยู่ใน

ระดับปานกลาง และระดับการมีส่วนร่วมของตัวแทนประชาชน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบของประชาคม มีดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของสมาชิกสภา อบต. ในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจจะเนื่องจากสมาชิกสภา อบต. ซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนในหมู่บ้าน มีความต้องการที่จะให้องค์การบริหารส่วนตำบล ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาของหมู่บ้านตามที่ประชาชนต้องการ สมาชิกสภา อบต. จึงได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ไพรัตน์ เจริญรินทร์ (2527 : 6-7) ที่ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมว่า หมายถึง กระบวนการที่รัฐบาลส่งเสริม ชักนำ สนับสนุน และสร้างโอกาสให้ประชาชนในชุมชนทั้งในรูปส่วนบุคคลกลุ่มคนชมรม สมาคม มูลนิธิ และองค์กรอาสาสมัครรูปแบบต่างๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือหลายเรื่องร่วมกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ และนโยบายการพัฒนาที่กำหนดไว้ และผลการศึกษาในครั้งนี้ยังมีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของสง่า กาญจันต์ (2550 : 51-52) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองสูง อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น พบว่า ประชาชนมีความสนใจในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล อยู่ในระดับมาก

2. การมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจจะเนื่องจากผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเป็นผู้นำของหมู่บ้านและเป็นตัวแทนของประชาชนที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนในหมู่บ้านเช่นเดียวกับสมาชิกสภา อบต. ต่างก็มีความต้องการที่จะให้องค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นราชการส่วนท้องถิ่น ได้เข้ามาดำเนินการแก้ไขปัญหาของหมู่บ้านตามที่ประชาชนในหมู่บ้านต้องการ ผู้ใหญ่บ้านจึงได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล อีกทั้งการประสานงานต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลต้องผ่านผู้ใหญ่บ้านทำให้ได้รับทราบข้อมูลต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (2527) ที่ได้กล่าวไว้ว่าลักษณะของการมีส่วนร่วมมีหลายระดับตั้งแต่เป็นสมาชิกจนถึงเป็นผู้นำ และผลการศึกษาในครั้งนี้ยังมีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของสง่า กาญจันต์ (2550 : 51-52) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองสูง อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น พบว่า ประชาชนมีความสนใจในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล อยู่ในระดับมาก

3. การมีส่วนร่วมของกรรมการหมู่บ้านในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจจะเป็นไปได้ว่า กรรมการหมู่บ้านซึ่งเป็นผู้ช่วยเหลือกิจกรรมต่างๆ ของหมู่บ้านยังไม่เข้าใจในบทบาท หน้าที่ของตนเอง และกระบวนการในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากกรรมการหมู่บ้านเป็นหลัก ประกอบกับการให้ข้อมูลข่าวสารของทางองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่ทั่วถึง ทำให้กรรมการหมู่บ้านอาจจะไม่ได้รับข้อมูลข่าวสาร สอดคล้องกับแนวคิดของอकिन รพีพัฒน์ (2527 : 107-111) ที่ได้แบ่งลักษณะของการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนที่เข้าร่วมในกิจกรรมการพัฒนา คือ ร่วมในการปฏิบัติงานในกิจกรรมพัฒนาตามแผนที่กำหนด และผลการศึกษาในครั้งนี้ยังมีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชัยยศ ทะไกรราช (2547 : 60-61) ที่ได้ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาคมหมู่บ้านในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ เสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ประชาคมหมู่บ้านส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ประกอบอาชีพการเกษตรกรรมมากที่สุด มีช่วงอายุส่วนใหญ่ระหว่าง 40 – 50 ปี และมีการศึกษาในระดับประถมศึกษามากที่สุด การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น รายด้านทั้ง 7 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

4. การมีส่วนร่วมของตัวแทนประชาชนในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจจะเป็นไปได้ว่า ตัวแทนประชาชน ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนกลุ่มสาขาอาชีพต่าง ๆ ในหมู่บ้าน ประชาชนหมู่บ้าน ผู้แทนกลุ่มแม่บ้าน ผู้แทนกลุ่มอาสาสมัครต่างๆ ในหมู่บ้าน ผู้แทนธุรกิจ/องค์กรเอกชน ซึ่งเป็นผู้ช่วยเหลือกิจกรรมต่างๆ ในหมู่บ้าน ยังไม่เข้าใจในบทบาท หน้าที่ของตนเอง และกระบวนการในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากตัวแทนประชาชน ประกอบกับการให้ข้อมูลข่าวสารของทางองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่ทั่วถึง ทำให้ตัวแทนประชาชนอาจจะไม่ได้รับข้อมูลข่าวสาร สอดคล้องกับแนวคิดของอकिन รพีพัฒน์ (2527 : 107-111) ที่ได้แบ่งลักษณะของการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนที่เข้าร่วมในกิจกรรมการพัฒนา คือ ร่วมในการปฏิบัติงานในกิจกรรมพัฒนาตามแผนที่กำหนด และผลการศึกษาในครั้งนี้ยังมีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของนิติภูมิ แสงประดับ (2550 : 62-63) ที่ได้ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลสนามชัย และเพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลสนามชัย อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ผลการศึกษาสรุป

ได้ว่า การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของประชาชนในตำบลสนามชัย อำเภอสตึงพระ จังหวัดสงขลา อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการศึกษาได้มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาคม โดยภาพรวม พิจารณาความสำคัญดังนี้ 1) ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและความต้องการ 2) อยากให้มีการจัด “โครงการ อบต. สัญจร พบประชาชน” ให้ครบทุกหมู่บ้าน เพื่อให้ประชาชนได้เสนอปัญหา และร่วมรับฟังความคิดเห็น และเสนอแนวทางแก้ไขปัญหา เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการพัฒนาท้องถิ่นให้มากยิ่งขึ้น 3) ควรตั้งงบประมาณด้านการพัฒนาท้องถิ่นให้มากกว่านี้ เพราะจะได้แก้ปัญหาและพัฒนา ได้หลายโครงการ 4) ควรแจ้งให้ประชาชนทราบถึงประโยชน์ที่จะได้รับ 5) ควรคัดเลือกคนที่มีความรู้ความสามารถ เข้าใจปัญหาของหมู่บ้านเป็นกรรมการ 6) ควรคัดเลือกคนที่มีความเสียสละ และให้ความร่วมมือกับหมู่บ้านได้ 7) อยากให้คนในชุมชนหมู่บ้านเป็นคนคัดเลือกโครงการ โดยการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ก่อน - หลัง 8) แผนงานโครงการที่เสนอไว้ได้รับการยอมรับเป็นอย่างดี แต่ยังคงงบประมาณมาดำเนินการให้ทันกับความต้องการ จึงอยากให้ อบต. สนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอ 9) ควรนำเอา โครงการ/กิจกรรม ที่เสนอไว้มาดำเนินการให้แล้วเสร็จทุกโครงการ 10) ควรมีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของ อบต. เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร สอดคล้องกับแนวคิดของ ยูวัฒน์ วุฒิเมธี (2526 : 20) ที่ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่มการพิจารณาตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่างๆ อันมีผลกระทบถึงตัวประชาชนเอง การที่สามารถทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบท เพื่อแก้ไขปัญหาและนำมาซึ่งสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนที่ดีขึ้น ได้นั้นผู้ทำการเปลี่ยนแปลงต้องยอมรับปรัชญาการพัฒนาชนบทที่ว่า มนุษย์ทุกคนต่างมีความปรารถนาที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม และเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น และพร้อมที่จะอุทิศตนเพื่อกิจกรรมของชุมชน ขณะเดียวกันต้องยอมรับด้วยความบริสุทธิ์ใจว่า มนุษย์นั้นสามารถพัฒนาได้ถ้ามีโอกาสและได้รับการชี้แนะอย่างถูกต้อง

สรุปการอภิปรายผล จากการศึกษา เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาคมในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ทำให้ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาคมในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าประชาคมยังไม่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นเท่าที่ควร อาจจะเป็นเพราะว่าประชาคมยังไม่เข้าใจใน

บทบาทหน้าที่ของตนเอง และกระบวนการในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากประชาคมเป็นหลัก ในการให้ข้อมูล ร่วมเสนอปัญหา ร่วมแสดงความคิดเห็น ตลอดจนข้อเสนอแนะ แนวทางการแก้ไขปัญหา เพื่อเป็นการวางแผน หมู่บ้านชุมชน ประกอบกับการให้ข้อมูลข่าวสารของทางราชการยังไม่ทั่วถึง ประชาคม บางส่วนอาจจะไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารที่ชัดเจน และประชาคมส่วนใหญ่ อาจจะไม่มีเวลา ที่จะมาร่วมรับฟังและเสนอปัญหา พுகุญในประเด็นของการพัฒนาท้องถิ่นกับทางหน่วยงาน ราชการ จึงทำให้ประชาคมบางส่วนยังไม่เข้าใจในกระบวนการของการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น อย่างแท้จริง ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้เข้ามา มีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา และความต้องการ ให้มากกว่านี้ เพื่อให้ประชาชนได้ร่วมรับฟัง ความคิดเห็น และเสนอแนวทางแก้ไขปัญหา ส่งผลให้เกิดความชัดเจนในการพัฒนาท้องถิ่น และที่สำคัญผู้บริหารท้องถิ่นควรให้ความสำคัญกับปัญหาที่เกิดขึ้น และให้ความสำคัญกับความ ต้องการของประชาชนเป็นหลัก พร้อมทั้งให้ทำตามนโยบายการพัฒนาของตนเองที่ได้วางไว้ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในท้องถิ่นให้มากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

ในการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาคมในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษาได้ข้อมูลเสนอแนะบาง ประการอันอาจเป็นประโยชน์ต่อองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

1.1 ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลให้มากขึ้น เช่น การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบอย่างทั่วถึง จัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล และสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลกับประชาชน เพื่อรับทราบปัญหา ความต้องการ และแนวทางการแก้ไข ให้อย่างต่อเนื่อง

1.2 ผู้บริหารท้องถิ่นควรให้ความสำคัญกับปัญหา ความต้องการของประชาชนให้ครบทุกหมู่บ้าน และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่างๆ รวมถึงการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ในการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาคมในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษาได้ข้อมูลเสนอแนะอันอาจเป็นประโยชน์ต่อการศึกษารุ่นต่อไปดังนี้

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.2 ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการวางแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนาในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY